

Trygge kvinner er sunne kvinner

Vedtatt av SVs landsstyre 21. september 2024.

Det raser for øyeblikket en debatt om sykefravær i Norge og hvilke grep som skal til for at sykefraværet går ned. 2024 startet med alvorlige nyheter for kvinners trygghet, etter at flere kvinner ble drept av en mann de hadde en relasjon til. Vold mot kvinner skjer overalt i samfunnet. Når kvinner utsettes for vold, rammes også barna. De langsiktige konsekvensene av menns vold mot kvinner har lenge vært kjente: De kommer til uttrykk i sykemeldingsstatistikken, kommer i form av tidlig sykdom, muskel- skjelettlidelser og kronisk stress. Et liv preget av vold er også en av de fremste risikofaktorene for psykisk uhelse og lidelser. Konsekvensene av volden er ikke kun psykologiske, men de bidrar direkte til at kvinner taper inntekt, helse, og muligheten for et godt liv. Hvis en for alvor skal gå inn i debatten om sykefravær i Norge, må vi også snakke om nettopp bakenforliggende årsaker som vold, i stedet for å si at det er den sykmeldtes personlige arbeidsmoral som er problemet.

Sykefraværet for kvinner i Norge anslås å ligge på 8,8 % mot mennenes 5,4 %. Det er mange sammensatte årsaker til at det er kjønnsforskjeller i sykefraværet, og vold er bare én av dem. Likevel nevnes det ikke i den offentlige debatten at det å forebygge og bekjempe vold, også er å forebygge sykefravær, som kunne vært unngått. Dagens behandling av vold i den private sfæren forebygges i altfor liten grad, og tiltakene som diskuteres tar oftest utgangspunkt i hva en skal gjøre når volden først har skjedd, heller enn å ta utgangspunkt i hvordan å forhindre at det skjer i det hele tatt.

Personer som først har vært utsatt for vold før har mye større sjanse for å oppleve det igjen, også fra andre voldsutøvere. Et feministisk samfunn kan ikke akseptere at kvinners sykefravær blir bortforklart med dårlig moral eller en biologisk dårligere helse: det må gå inn i problemet og gjøre noe med det. Fokus på kvinnehelse i spesialisthelsetjenesten er viktig, men en tilstrekkelig oppdagelse av vold og oppfølging i etterkant kan hindre eller utsette behovet for helsehjelp, eller hindre unge i å rekrutteres inn i kriminelle miljøer.

SV vil:

- Øremerke midler til alle kommuner til voldscoordinator som kan arbeide med utarbeidelse og implementering av handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- Støtte forskning om sammenhengen mellom vold og sykefravær
- Redusere botidskravet for ektefelle i familieegjenforeningssaker, slik at kvinner ikke må bli værende i voldelige forhold pga redsel for å ikke få opphold
- Utrede tiltak mot «fortsettelsesvold» og beskytte utsatte med en voldelig ekspartner
- Øke midler til krisesentrene
- Gjøre flere byer i Norge traumeinformerte
- Øke støtten til Alternativ til vold
- Ha som prinsipp at voldsutøveren flyttes og at voldsutsatte kvinner og barn kan forbli i sitt nettverk, som ledd i bruk av omvendt voldsalarm
- Sørge for kontinuerlig undervisning om seksualitet, vold og grenser fra barnehage til og med videregående skole
- Arbeide opp mot sykehus og primærhelsetjeneste for å gjøre vold og spørsmål om vold til et rutinespørsmål ved undersøkelser
- Midler til politiet for kurs om hensiktsmessig oppfølging av voldsutsatte